СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 37. Джерзи Сіти, Н. Дж., середа, 15 лютого 1933.

VOL. XLI. No. 37. Jersey City, N. J., Wednesday, February 15, 1933. THREE CENTS.

ПРЕЗИДЕНТ ГУВЕР ПРО МІЖНАРОДНЮ КООПЕРАЦІЮ, ІЗОЛЯЦІЮ Й ІНФЛЯЦІЮ

НЮ ЙОРК. — Президент Гувер виголосив свою прощальну промову в Ню Йорку, підчас вечері в готелю Волдорф Асторія, в присутности 1,500 визначних републиканців. Було це на святі Линколна.

Президент заявив, що Злучені Держави стоять тепер перед трома дорогами: одна з них веде до міжнародньої кооперації, друга до цілковитого відокремлення Америки від світа, а треття — до інфляції.

Президент радить Америці стати на шлях кооперації з іншими державами світа й разом з ними поконати спільного ворога: економічний хаос. Він каже, що коли це не станеться, то Злучені Держави будуть змушені відмежуватися від світа й намагатися власними силами довести край до економічної рівноваги. Перший шлях доведе, на думку Гувера, Америку і світ до оздоровлення економічних відносин. Другий є невідомий і непевний. Зате рішучо остерігає президент Америку перед третім шляхом: інфляцією.

Президент заявився теж за те, щоби частину воєнних довгів ужити на привернення золотої стопи у валютах світових держав. Бо нормальні відносини, казав Гувер, можливі між державами під економічним оглядом тоді, коли буде всюди однаково добре забезпечена валюта.

ХОЧЕ ДАЛІ КОНТРОЛЮВАТИ ПАРТІЮ.

НЮ ЙОРК. — Президент Гувер заповів републиканцям, що републиканська партія знову прийде до влади. З його бесіди, яку він виголосив на святі Линколна, вносять, що він не думає усуватися від політичного життя, а хоче мати далі контролю над партією та стати в 1936 році знову кандидатом на президента.

БАРУХ ЗА ЗРІВНОВАЖЕНИЙ БУДЖЕТ, ДОБРИЙ ГРІШ, А ПРОТИ ІНФЛЯЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Фінансовий дорадник кількох президентів, банкир Бернард Барух, зізнавав перед сенатським комітетом про фінансове положення краю, даючи заразом вказівки, що треба робити, щоби прийшло до ліпшого.

Барух радить у першу чергу не видавати з каси більше ніж є приходу. Він каже, що за останні роки державна каса жиє тільки кредитом. Постійно видається більше, ніж приходить. Без зрівноваженого буджету, каже Барух, неможливо думати про поправу відносин.

Барух є далі проти інфляції. Він твердить, що інфляція це певна дорога до цілковитої руїни. На його думку, тепер відносини в краю далеко гірші й серіозніші, ніж були підчас світової війни. Інфляція не поправить лиха. І цін не піднесе на товари, бо не піднесла їх в Англії. Вона поможе фармерам позбутися лекше довгів, але на довшу мету вона зруйнує і фармерів. Бо про тих, що одержують постійну платню, вже й не говорити. Вона відібється на них найгірше. Барух взиває до редукції морґеджів, обмеження засівів і негайного наложення податку на пиво.

ВИКРАЛИ СИНА МІЛІОНЕРА.

ДЕНВЕР. — Клод К. Бетчер, міліонер з Колоредо, оголосив у часописах, що готов заплатити $60,000 титулом викупу свого сина Чарлза Бетчера 2-го, котрого вхопили бандити, залишивши жінці викраденого картку, в якій означили суму викупу та подавши спосіб, як з ними скомунікуватися.

БЕРУТЬ БЕЗРОБІТНИХ ХЛОПЦІВ НА ВІЙСЬКОВІ ВПРАВИ.

ВАШИНГТОН. — Призначено $20,000,000 для „Сітізенс Мілітарі Тренінґ Кемпс", щоби дати змогу резробітним хлопцям, у віці між 15 і 21 роком, набрати військового знання. Вправи не можуть тревати більше як рік. У той спосіб хочуть ратувати молодь, що мандрує по краю без захисту і роботи.

ФАРМЕРИ ПРОТИ ЗАВИСОКИХ ПОДАТКІВ.

ШІКАҐО. — В Індіяні фармери хочуть страйкувати проти зависокого оподаткування фарм. Вже скликано в тій справі наради фармерів.

СТУДІНЬ ДАЛА ПРАЦЮ МАЙНЕРАМ.

ГЕРИСБУРҐ. — Тисячі майнерів дістали роботу завдяки більшим замовленням вугля, спричиненим студіню останніх днів.

ПРОПОНУЄ БРАТИ СРІБЛО ПРИ СПЛАТІ ДОВГІВ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Пітмен з Невади вніс законопроєкт, щоби дозволити Великій Британії сплачувати довги сріблом. Він каже, що Індія винна Великій Британії сріблом коло $85,000,000. З того могли би, на думку Пітмена, забрати Злучені Держави $74,950,000 і заховати їх, а в рух пустити на ту суму паперові доляри, загарантовані тим сріблом. На тім Злучені Держави заробилиб, бо ціна срібла тепер дуже низька. А разом з тим помоглиб і Великій Британії сплатити рату, яка припадає на червень.

НЕПРАВДОПОДІБНА, АЛЕ ПРАВДИВА ПОДІЯ.

Щоб унеможливити переведення шкільного плебісциту у Кремянці, бурмістр Бопре відмовився потверджувати підписи батьків на шкільних декляраціях. Не помогли скарги до повітового старости, і на те все витрачено лише дорогий час.

Тоді батьки рішили звернутися до тих, які з уряду повинні потверджувати всякі документи — до нотарів. Едмунд Кеніґ зпочатку, поки не розшолопав, у чому тут справа, погодився потверджувати підписи по 2 зол. за деклярацію; потім підвищив ту ціну до 4 зол., а той, хто не мав особистої виказки, мусів дати ще по 1 зол. Батьки на те мусіли погодитися, бо два інші нотарі — Горецький і Шубяковський — вимагали по 5 зол. за деклярацію, хоча, згідно із затвердженою тарифою, повинні би брати не більше як 4 зол.

П. Кеніґ погодився посвідчити 40 деклярацій, але, підписавши 20 деклярацій, очевидно зрозумів, що робить „непатріотичне діло". І це так поділало на бідного старушка, що він нагло захорував і від підпису вже зложених деклярацій рішучо відмовився, хоча напередодні почував себе досить добре і ніщо не віщувало такої наглої хвороби, щоби не можна було взяти пера в руку для підпису. Тоді батьки в розпуці кинулися до 2 других нотарів — Шубяковського і Горецького, людей в силі віку і нехоровитих, але на диво показалося, що бюра їх нечинні, бо обидва також нагло... виїхали в невідомому напрямку і на необмежений час, в поспіху залишаючи свої канцелярії без заступників і нечинними. Батьки телеґрафічно звернулися до предсідника окружного суду в Рівному, щоб зарадив такому лиху.

ВОСКРЕС, ЩОБИ ВМЕРТИ.

На сільському цвинтарі в Ліможу у Франції хоронили 55-літнього селянина. Нараз із труни почувся сильний стукіт. Відчинили труну й показалося, що селянин пробудився з летарґу. Та це, що його мали похоронити живцем, зробило на селянина таке враження, що він незабаром потім помер уже направду.

АМАТОРИ ЧУЖОГО МОЛОКА.

Чотири селянки із Товщена, пов. Львів, ішли досвіта з молоком до міста. Коли переходили коло Милятич, заступили їм дорогу два узброєні чоловіки і, стероризувавши жінки, відобрали їм увесь набіл, вартости 28 зол. Ограблені селянки повідомили про грабунок місцеву поліцію, яка викрила й арештувала обох грабіжників. Є це Михайло Струтинський і Павло Берницький, оба з Милятич.

ЩО ДІЄТЬСЯ ПО СЕЛАХ.

Чотири невідомі чоловіки, з яких один був узброєний у військовий кріс, напали в ночі на дім Марії Куйвицької, власниці більшого господарства в Підвисокій, пов. Снятин. Напасники хотіли вломитися крізь вікно, однак натрапили на опір служби. Стрілявши тричі у вікно, вони втікли. Один слуга дістав кулю в руку.

ПІДСТАРШИНА ЗАСТРІЛИВ ЖІНКУ КАПІТАНА.

В Коцюбинчиках біля Гусятина підстаршина К. О. П. (корпус охорони погранича), Людвік Шишка, застрілив Яніну Луковську, жінку капітана КОП, а опісля застрілив себе. Підложе цеї траґедії покищо невідоме.

ЛІК ПРОТИ ПЕРЕМУЧЕННЯ.

Норвезький бактеріольоґ, проф. Менц ван Крог, мав на радіо відчит, де подав, що йому вдалося одержати зі свинських желез сировицю, яка помагає хорим на невврастенію, а особливо людям, що внаслідок душевного і фізичного напруження втратили рівновагу. Рівночасно подає, що згадану сировицю можна примінювати лише особам у середньому віці.

БАНКРОТСТВО БАНКУ „АНКЕР" У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Подають з Праги, що банковий дім і бюро подорожі „Анкер" Юлій Массопуст і Ко. в Ліберці в Чехословаччині припинив виплати. Довги виносять 13,320,000 кч., актива тільки 6,913,000 кч. Серед пошкодованих знаходиться чимало дрібних вкладників. Підприємство робить старання про судове угодове поступовання.

ЯКІ НАЗВИЩА МОДНІ НА РАДЯНЩИНІ.

100-процентові революційні назвища робітників у сталінградській транспортовій фабриці: Аврора Промфинпланова, Роза Октябрская, Петро Революція, Гнів Народній, Семен Ударний. Актори називають себе: Ф. Догоняй Перегоняев, А. Мощ-Строітельскій, Дура Патос.

КРАДІЖ.

У селі Шилах, пов. Збараж, доконано оноді крадіжи в церкві. Справник цеї крадіжи, місцевий парубок, вліз вікном до церкви й забрав з церковної каси 42 зол. Вийшов назад вже дверми, відімкнувши защіпку з середини. Крадіж виявилася, коли він хотів виміняти в місцевій кооперативі забрані гроші (5с—10с) на грубші.

ЗВИЧАЙНА ІСТОРІЯ.

В Кротошині під Львовом 23-літній парубок Іван Шимчишин стрілив з револьвера до 21-літнього парубка Францішка Шимчишина і зранив його тяжко в черево. Тяжко раненого відвезли до львівського шпиталю, а душогуб укривається перед поліцією. Причиною револьверової розправи була дівчина, до якої оба парубки залицялися.

УЧИТЕЛЬ, ЩО СТРІЛЯЄ.

В німецькій кольонії Бандрів біля Устрик (пов. Ліско) учитель місцевої народньої школи після обильної лібації в своїй хаті, правдоподібно нетверезий, вийшов на вулицю та тут став стріляти з револьвера „на віват". Одна з куль упала крізь вікно до хати, в якій спав ученик народньої школи, Валентій Франдах. Куля пробила ученикови грудну клітку та застрягла в жолудку. Франдаха відвезли до шпиталю в Перемишлі, де його зоперували. Стан його безнадійний.

„ПЙОНТЕК РОБІ ДОБРИ ПОЧОНТЕК".

21. грудня м. р. поліціянт Юзеф Пйонташек ходив по хатах у селі Кокорові, бережецької ґміни, і відбирав шкільні деклярації. Юрій Голуб, Василь Пикульський, Тетяна Шухова, Антін Голик, Григорій Химнюк, Каленик Голик налякалися відважного поліціянта і віддали йому деклярації.

НЕМИЛОСЕРДНІ КОМІСІЇ.

По хатах у Румунії ходять податкові комісії й оцінюють маєтки кілька разів більше ніж перед 5 роками. Доходи спали на третину й четвертину, а податки підвищають двічі й тричі. І це на пять років!

МУЧЕНИК ЗА ВІРУ.

Перед воєнним судом у Букарешті станув жовнір першого полку піхоти граничників, Серафим Буздуґан. Він адвентист і заявив відразу, що не візьме в руки ніякої зброї, й відмовився скласти жовнірську присягу. За це й судив його суд. Після переведення доказового поступовання дістав Буздуґан слово до своєї останньої заяви. Він сказав: „Я можу робити лише те, на що мені моя віра дозволяє, яка є одинокою правдивою вірою. Наш Господь каже нам, щоби ми любили свого ближнього як самих себе. Я не можу брати в руки знарядів, які готовлять людям смерть. Це все, що я маю сказати". Після короткої наради суд засудив Буздуґула на пять літ вязниці. Після проголошення присуду Буздуґан заявив: „Пять років це багато у труднім життю людини. Я йду до вязниці в твердій вірі, що Бог знову виявить на грішній людині своє чудо".

НА СВІТОВІЙ ФІЛЬМІ.

Польські селяни продають по 10 до 11 золотих коні, щоби видобути гріш на податки.

У великому европейському місті відкривають торжественно стацію автоматичного телефону: 800 телефоністок підуть „на брук".

В гамбурській пристані ставлять для виладування кораблів великий електро-маґнет: 125 робітників останеться без праці.

У студентськім домі в Казані деруться між собою три студенти, які мешкають в одній кімнаті, за те, на кого черга взути одиноку пару черевиків.

Каліфорнійський фармер потребував давніше 12 днів на засіяння свого поля. Цю працю робить він тепер протягом 25 мінут.

У Німеччині деякі вчені працюють над пляном переселення надвишки населення землі на іншу планету.

В Ленкаширі числять 570,000 безробітних ткацьких робітників. Більшість фабрик заводить нові машини. Як лише скінчиться кріза і фабрики зачнуть працювати, тоді треба буде їм не більше як 300,000 робітників. Куди подіється решта людей?

ОБКРАДАЮТЬ КООПЕРАТИВИ.

В Дубрусині й у Скваряві Новій, пов. Жовква, обікрали кооперативу. У скварявській кооперативі зіллали ще й останки товарів нафтою. Спричинників крадіжи не знайшли — як звичайно.

ЩЕ ЖЕРТВИ ПОЛЬСЬКОГО СУДОВОГО ТЕРОРУ

ЗАСУДЖЕНО ДВОХ МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ НА ТЯЖКУ ВЯЗНИЦЮ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ СВІДОМІСТЬ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — При кінці січня в Перемишлі відбувся черговий судовий процес проти пятьох молодих Українців. Влада обвинувачувала їх за приналежність до Орґанізації Українських Націоналістів та за розліплювання летючок цієї орґанізації в трох селах: Завадові, Верблянках і Щеплотах.

Обвинувачений О. Матла заявив, що він по переконанню націоналіст, але до орґанізації не належить і летючок не розповсюднював. В арешті його тяжко били поліційні аґенти, вимагаючи „признатися до вини". Били по голові, поки з носа й вух не потекла кров, потім били жмутами, виривали волосся з голови й нарешті били ґумовими палками по пятах аж до втрати притомности.

Те саме розповіли й обвинувачені Я. Ґумовський, К. Березовський, Б. Мартинюк і М. Захарієвич. Їх поліція також била до втрати притомности й вимушувала „признатися до вини". Всі вони заявили, що по переконанню вони українські націоналісти, але до орґанізації не належать. Я. Ґумовський признався, що дістав кілька летючок ОУН і передав їх М. Захарієвичеви. Свідки зі сторони обвинувачених доказали, що підсудних поліція так катувала, що люди не могли дивитися на страшне побиття їх.

Суд засудив на 2 роки тяжкої вязниці Я. Ґумовського, а М. Захарієвича на 18 місяців, таксамо тяжкої вязниці. Інших обвинувачених звільнено від вини й кари. Заяви й докази свідків про побиття арештованих поліцією суд не приняв на увагу, бо один поліцай заявив, що в поліції з арештованими поводяться „дуже добре" й нікого не бють.

ВЕЛИКИЙ ДЕФІЦИТ У ПОЛЬСЬКІМ БУДЖЕТІ.

ВАРШАВА (Польща). — Сойм затвердив державний буджет з дефіцитом 44,000,000 долярів. Уряд думає покрити цей дефіцит резервовими фондами та зменшенням деяких витрат, передбачених буджетом. Податки та інші прибутки держави вже так піднесено, що годі їх збільшувати.

У відповідь на заяву канцлера Гітлера, що Німеччина буде домагатися звороту їй данціґського коридора, вся польська преса заявляє, що Польща готова воювати за цей коридор, щоб не допустити його поверненння Німеччині.

ЯПОНІЯ РІШУЧО ПРОТИ ЛІҐИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Японська делеґація заявила Лізі Націй, що Японія в ніякому разі не зречеться підтримання самостійности Манчука й тому ніяких постанов та порад Ліґи Націй, котрі будуть суперечити цьому рішенню Японії, вона не прийме. Разом з тим японська делеґація радить Китаєви забратися без бою з останньої манджурської провінції Джегол, щоб не викликати там непотрібного кровопролиття.

Тут відомо, що Японія вже приготовилася до рішучого наступу проти Джеголу. Китай також готується боронити цю провінцію всіми способами й рішений оголосити війну Японії, коли вона пічне наступ на Джегол.

НОВІ КАРДИНАЛИ.

ВАТИКАН СІТИ (Папське місто). — Папа іменував пятьох епископів кардиналами. Між іменованими є три Італійці й два не-Італійці. Цим іменуванням покладено кінець поголоскам про призначення кардиналом митрополита А. Шептицького. Такі чутки недавно старанно піддержувала українська краєва преса, подаючи їх „як певні відомости" з авторитетного римського джерела.

ГІТЛЄР ПРИБИРАЄ ПРУСІЮ ДО РУК.

БЕРЛІН (Німеччина).—Після призначення фон Папена комісарем Прусії уряд Гітлєра переводить дальше замінення в Прусії урядників членами гітлєрівської партії. Міністер без теки, Ґерінґ, звільнив з посад 24 вищих провінціяльних урядників у Прусії й замінив їх вірними членами партії націонал-соціялістів. Серед звільнених знаходяться не лише соціял-демократи, але й члени правих партій, які підтримують Гітлєра.

Передбачається дальша заміна гітлерівцями всього адміністративного апарату Прусії. Гітлер дає до зрозуміння, що він влади канцлера не зречеться навіть тоді, коли би вибори до парляменту дали перемогу його противникам. Найсильніша баварська партія, католицька, вже заявилася проти Гітлера.

МАГАТМА ҐАНДІ ДАЛІ БУДЕ СИДІТИ У ВЯЗНИЦІ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Секретар у справах Індії, Сер Самюел Гор, заявив, що Ґанді буде далі знаходитись у вязниці, поки уряд не рішить, що звільнення Ґандія не буде загрожувати спокоєви в Індії. Таксамо уряд поступатиме й супроти інших увязнених індійських лідерів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Загранице:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАБАГАТО МІСЦЯ І ЧЕСТИ.

Переглядаючи галицьку українську пресу, приходимо до висновку, що в ній забагато говориться про Польщу. Читаючи „Діло", мається нераз враження, що польський сойм це якась дорога українському народови установа, в якій вирішуються українські життєві питання. Промови чи інтерпеляції наших послів у соймі передаються так, якби вони були дійсно якимсь творчим ділом, з якого можна надіятися поліпшення долі нашого народу.

Подібне діється і з голосами польської преси. Дуже часто передається їх дуже широко з ріжними коментарями, в яких висказується зчудування, що таке й таке є можливе написати про Українців.

На віщо це все робиться? Чи ми ще досі не знаємо, як відноситься до нас польська суспільність, польські партії, польський уряд, польська преса? Чи ще нам треба нових пацифікацій і нових шибенець, щоби нас вилічити з того, що неможливо навіть думати про якесь отверезіння з боку польського? І тому, коли ми передруковуємо навіть який польський голос, що радить Полякам познайомитися з українською культурою чи літературою та з українськими здобутками бодай до тої міри, як це роблять Англійці чи Американці, то такий голос не може мати для нас ніякого значіння. Він тільки може ввести баламутство в наші власні ряди і піддержувати тих слабодухів та маловірів, що не вірять у власні сили, що лякаються боротьби і жертв і ради би лизати лабети того, хто їх копає, колиб він кинув їм якісь охлапи. І то навіть такі охлапи, які є ласкавим словом, киненим паном рабови.

„Діло" рекомендує як одну з польських „найкращих статей" статтю Леона Васілєвського п. н. „За шляхи порозуміння", і каже, що вона написана з польського патріотичного становища, але „стаття гідна й розумна". У тій статті Васілєвський радить підходити до розвязки польсько-українського спору так, щоби „не казати про питання міждержавних польсько-українських відносин і т. д., лише про цілу низку справ, які вже нині треба полагодити у Львові, Станиславові, у Берестї і Луцьку"...

І це називає „Діло" — розумною статтею. Таже це розумне хіба тільки з точки угодовщини і зведення української справи до торгу за допомогу кооперативам чи якусь-там школу, хоч і безнадійно, а з українського державницького й соборницького становища це негідне й шкідливе. І коли таких статтей не можна так пояснити, то краще за них і не згадувати.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

—o—

NIGHTMARE IN POLAND.

We publish in another column an article from our special correspondent in which the treatment by the Poles of their Russian or Ukrainian subjects is given the publicity which it deserves. Our correspondent writes of happenings which are "nightmarish and hairraising." He is fully justified; a mass of evidence—unprinted and unprintable—supports his short and temperate indictment. Short because, as he writes, "it would be easy to fill a volume with a bare recital of persecution in the year 1932"; temperate because no language can be too strong for comment on what the Poles have done. Poland objects to being called a "small nation"; she has right on her side. Poland is large. She owes her swollen size and bad digestion to having swallowed a larger portion or proportion of unprotected minorities than any other country in the world. To say that these—the Russians, Germans, Jews—are unprotected is in fact, if not in law, completely accurate. Poland has signed a treaty like the other Succession States; that treaty guarantees her national minorities a certain definite measure of protection. She has, like all her fellows, a legitimate grievance in that this treaty was imposed upon her by the greater Powers, who carefully refrained from binding their own actions for the future. But this legitimate grievance is a formal matter. This stalwart for the letter of the Treaty of Versailles has put her "scrap of paper" in a pigeon-hole; that was to her the simplest and the easiest way of dealing with an inconvenient promise. While Polish diplomats protest their blamelessness, Polish policemen beat boys nearly dead. That is an everyday event in Eastern Europe. To draw attention to this simple matter of police routine would be useless were it not that there exist a treaty and a League of Nations. Even though these exist it may be useless. Petitions from the Polish minorities have became a standing feature before the Council of the League. The League is going through its first attack of influenza; if is succumbs before Japan its protects for a healthy life are poor indeed. The usual minorities petitions are before it. The "Japanese plague" must not be complicated by an attack of aphasia upon this dreary and long-continued course of cruelty and folly.

(Editorial from **"Manchester Guardian Weekly,"** January 27, 1933).

IN POLISH GAOLS.

Systematic Torture of Untried Men.

[The present session of the League Council is expected to have before it, among other matters, the illtreatment of the minorities in Poland].

(From our Special Correspondent).

Lwow (Lemberg), Saturday.

One year has passed since the Ukrainian petion relating to the so-called "pacification" of Eastern Galicia was disposed of in the most perfunctory manner by the League Council, although the "pacification" was one of the most frightful atrocities committed in Europe since the war. It is more than a year since a petition relating to the ill-treatment of Ukrainians in Polish prisons was declared "receivable" by the League Secretariat.

The facts contained in that petition were referred to by Lord Cecil as horrible almost beyond belief—and yet those facts are amongst the commonplaces of Polish political oppression. A few mild remonstrances have, it is true, been made to the Polish Government, and that Government has given vague assurances that there will be better relations between the Polish majority and the Ukrainian minority (an assurance of this kind was, for example, given by the Polish Home Secretary, Pieracki, a year ago), but the remonstrances have been useless and the assurances have been disregarded.

The oppression of the Ukrainians by the Poles has not only become worse in the last twelve months, it has become much worse. It does not consist of desultory violence and wild excesses alone; it is organised, systematic, deliberate. Persecution varying from acts of petty obstruction and chicanery (often trivial in themselves but of formidable comulaitve effect) to barbarities such as the Western mind can hardly conceive—all are commonplaces in the Polish Ukraine. It would be easy to fill a volume with a bare recital of persecution in the year 1932. For the moment—and in view of the session of the League Council which opens on Tuesday—it must suffice to place on record a few of the innumerable inhumanities perpetrated on Ukrainian prisoners in the hands of the Polish police during the course of that year.

On December 5 the trial of five Ukrainian lads of under twenty began at Przemysl. They were accused of belonging to the Nationalist organization known as the OUN and of distributing leaflets. They had all made full confessions to the police, but these confessions were wrung from them by torture. Their hair was pulled out, they were beaten on the soles of their feet, and were not allowed to sleep at night. (Beating on the soles of the feet is one of the commonest tortures in Polish prisons. It is favoured because the pain is excruciating and because the wounds heal quickly). These practices are, of course, denied, and care is taken that the official marks of torture shall have worn away before the trial.

A Ukrainian named Kossak, suspected of complicity in the murder of the Polish politician Holowko and in an armed attack on a post office, was arrested on September 26. He was detained at Lemberg and taken into a dimly-lit room where were five men (wearing artificial beards and whiskers so as to conceal the identity of those putting him to the torture). He was pinioned, tied to a bench face downwards, his shoes and stockings were taken off, his feet were wrapped in wet rags, and the soles were beaten. (This method bruises the soles of the feet and inflicts intolerable agony without leaving any durable scar. It was frequently practiced during the "pacification" in the autumn of 1930, when wet rags were placed on the bare backs and buttocks of Ukrainian peasants, which were then beaten and pounded by the Polish soldiery and police.

Kossak was then turned round so that he lay on his back, his head hanging over the end of the bench. He was beaten on the stomach and on the stretched throat. His mouth was then gagged with a piece of cloth and water was poured down his nostrils. (The water torture is also fairly common. The victim swallows the water through the nostrils at first until his stomach is distended. He begins to choke and suffocate and feel as though he were drowning). Kossak was then brought before a magistrate and sent to the prison hospital, where he recovered from his injuries. Then he was discharged without a trial—there was no evidence against him whatever.

Jaworsky, a Ukrainian workman, was arrested at Boryslaw on June 18, 1932, and charged with "sabotage" on behalf of the OUN. He was kept in solitary confinement for three months. The charge against him was then dropped, but a new charge, that of murdering a policeman, was brought up. He denied it, whereupon he was trown to the ground and beaten until he fainted. When he came to he was beaten again until he again fainted. This treatment was then repeated a third time. A written confession was handed to him for signature, but he refused to sign it. He was then transferred to Lemberg, where he is still in prison.

Two peasants, Cymbalisty and Krawec, were suspected of belonging to the OWO (the military section of the OUN) and of firing at a certain Michael Kopacz. They were beaten all over their bodies and then discharged. A few days later they were re-arrested. Five policemen tried to make them confess. Krawec was again beaten all over the body, including his face. Cymbalisty was put to the water torture, then a sack was pulled over his head, and he was held up head downwards and kicked and beaten. The details of the tortures then inflicted upon him are unprintable. Several times he fainted with the pain, and was brought to with cold water.

Krawec witnessed these tortures at first, but was then taken to an adjoining room, where, throughout the whole night, he heard the screaming of Cymbalisty and the sound of the blows.

Both were discharged after a few days. There was no evidence against them. They were examined by Dr. Wladimir Dmyterko at Stryj, who signed a statement certifying the bodily injuries received by Cymbalisty. An inquiry was ordered, but so far there has been no result.

Iwan Zadorozny was arrested at Lisko on July 7. He was made to kneel down and kiss a whip that was held up to him. Then he was beaten about the head until he lost consciousness. When he came to he was beaten on the back and on the side. He was convalescent for a month in the hospital at Sanok.

Several fires broke out at Jaworow last autumn. The Poles attributed them to the Ukrainians, and the Polish press demanded reprisals, including the closing of the Ukrainian college at Jaworow. The police, reinforced by detectives from Lemberg and Przemysl, carried out house searches and arrests both in the towns and in the neighbouring villages. They did a good deal of damage during their search. Arrested persons were beaten so as to wring confessions out of them.

The students Grabowsky, Menda, Perun, Gowda, and Lynda were arrested on September 28. They were tortured until they made a full "confession." The police thereupon spread the report that their guilt was proved. They were remanded pending trial by a summary court. But at the last moment the real culprit was found. He is Jurko Batik, an illiterate and feebleminded lad employed in a Polish household. He was tried in November, found guilty, and sentenced to imprisonment for life. But the Ukrainian students were not released—the charge was altered, and they are now accused of belonging to the UWO. They are now in prison at Przemysl.

These are only a few instances that could be multiplied almost indefinitely.

The treatment of prisoners is best at Lemberg, where the chances of publicity are greatest. It is wost in the remoter regions, in Volhynia and Polesia. The things that continually happen there are nightmarish and hair-raising. Arrest are being made all the time—Ukrainian students who have not been in prison are the exception, not the rule.

Last spring 21 children, aged 12 to 14, were arrested at Kremeniec. Twelve of them are still in prison. They are suspected of belonging to the OUN. Executions have also become frequent. Of the 149 prisoners sentenced to death by the Polish summary courts established in October, 1931, 107 had been hanged by last December. Most of the victims were political, chiefly Ukrainians, White Russians, or alleged Communists. Some of them were doubtless guilty, but there can be little doubt that most of them, especially those accused of political espionage (like the seven White Russians peasants who were hanged all in one day at Baranowice), were innocent.

These executions do not include the Ukrainians who were hanged by the Poles during the Polesian insurrection last autumn—an insurrection into which the peasantry were goated by intolerable and inhuman oppression. No one with the slightest pretence to fairnes and objectivity can wonder that there is retaliatory violence on the part of the Ukrainians—indeed, it is almost a miracle that there is not far more.

(The Manchester Guardian Weekly, January 27, 1933).

ФАРМЕР У БОЄВІМ НАСТРОЮ.

Американські банкирі, ґазетярі, політики, американські законодавці, а головно сенатори й конґресмени стверджують згідно, що вони не можуть пізнати американського фармера. Така поважна переміна в його настроях сталася за кілька останніх місяців.

Враження цього набирають ті люди на основі розмов і листів американських фармерів, отже на основі безпосередньої стичности. До банкирів пишуть фармери, коли їм приходиться позичати грошей або сплачувати довги. До ґазет пишуть у відгук на ріжні новости в ґазеті та редакційні опінії. До законодавців і уряду пишуть по заради на своє лихо. Кождий лист, і кожда розмова, не е теоретичним розгляданням можливостей, але відкликом на практичну ситуацію, яка вже траплялася. В тому якраз сила цих відгуків.

Всі такі фармерські голоси зраджують глибоке невдоволення фармера з істнуючих умовин. Він чує, що йому так далі жити неможливо. Обставини дійшли вже до того, що він дальше видержати не може. Його господарка опиралася на основах, які тепер показуються глиняними ногами. Система кредиту й свобідної, конкуренційної торговлі не лишила йому навіть стільки, щоби він міг прожити до нового хліба. Його обсіли довги, яких виплатити він не бачить можливости. Перед ним стає чорна можливість: його фарму продадуть за довги, він стратить варстат праці, стане безвласним пролетарем, стане одним з міліонів безробітних.

Не дивниця, що вся його істота бунтується проти такого стану. Не диво, що він пише банкирам, ґазетам, урядови, конґресови, домагається помочи, заради; що шукає способів зарадити лихови; що хапається за ріжні кличі: страйку, бойкоту, мораторії, інфляції.

Та того ще не досить. Він не тільки говорить, і пише, не тільки висказує свої почування й думки, але вже й збирається до акції. Він уже виразно каже і банкирам, і ґазетярам, і політикам, що як не буде щось зроблено для облекшення його положення, то він готов взятися до якоїсь акції. Яка це буде акція, фармер ще не знає. Але він не виключає, що вона може бути дуже радикальна. Відомо, що, будучи з природи свого заняття консерватистом, він не бажав би собі крайніх чи основних перемін; але відомо, що доведена до крайности людина може зробити щось таке, про що вона на початку й не думала. Цікаво, чи провідники Америки візьмуть собі до серця осторогу фармера...

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 19 лютого, точно в годині 2-ій пополудни, в гали під ч. 628 Френклин ул. Кождий член має явитись на згаданий час, бо є важні справи до полагодження, як рівнож вибереться делегата на конвенцію У. Н. Союза. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости, бо як кождому членови відомо, братська каса вичерпана і не може дальше посилати місячних вкладок за членів. Члени, котрі ще не віддали старих грамот на виміну нових, проситься принести на мітінг, бо тільки по виміні старих грамот на нові отримають поміч від У. Н. Союза. — Н. Павдиший, предс.; І. Сухий, кас.; Н. Білик, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243, повідомляє, що мітінг відбудеться в неділю, 19 лютого, в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній, 12206 Со. Парнел Еве. На порядку нарад є важні справи. Не явившийся член заплатить кару після статута. — Петро Співак, секр.

ФОРД СІТИ, ПА. Тов. Запорозька Січ, від. 63, повідомляє всіх своїх членів, щоби прибули на мітінг в неділю, 19 лютого, в годині 1-ій пополудни, де звичайно. Обовязком є кождого члена і члениці прибути на цей мітінг, бо буде вибір делеґата на конвенцію. Члени, бажаючі приступити на нову систему, зволять принести з собою свої грамоти. Цей місяць ще всі члени платять по старому, тож припоминається кождому, щоби заплатив свою вкладку, бо каса товариства порожна. — Михайло Личак, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома усім членам Бр. св. Георгія, від. 239, що звичайний мітінг відбудеться в суботу, 18 лютого, в годині 6.30 ввечір, в домі У. А. Горожан, 847 Н. Френклин ул. На цей мітінг має явитися кождий член місцевий і позамісцевий, бо є важні справи до полагодження. На тім мітінгу будеться приймати нових членів до Бр. і Союза. Хто має замір вписатись, то нехай явиться на цей мітінг. Проситься членів, хто хоче виміняти старі грамоти на новий рід, нехай принесе свою стару грамоту на цей мітінг, де кождому виробиться аплікацію на нову. Також на тім мітінгу буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союза. Напоминається довгуючих членів, що згідно з ухвалою річного мітінгу з 18 січня і статута Союза, кождий член і члениця, котрі довгують більше як за два місяці, будуть усі суспендовані. Це є послідне упімнення усіх довгуючих. — Семен Рудакевич, предс.; Стефан Вільчинський, кас.; Микола Волос, секр.

З КИТАЙСЬКИХ ОПОВІДАНЬ

1. ЧАРІВНА ҐІТАРА.

Коли вчитель Ґу-Ба грав на седелфі-ґітарі, літали довкола нього стада птичок, риби скакали з води на сушу, морські скелі заломлювались, а бистрі потоки ставали тихо й не ворушилися. Бачив це музика Вень із Ченя. Очарований, кинув свою хату та пішов слідами вчителя Сяня із бамбусовою палицею по світі. Три роки перебирав пальцями по ґітарі, а не навчився відтворювати таких мельодій. Учитель Сянь сказав йому: Вернися назад додому.

Музика Вень тужно відложив свій інструмент і зітхнув:

— Моє незнання не в тому, що я не вмію перебирати струнами, ані не в тому, що не вмію придумати мельодій. Це, що я відчуваю, не відноситься до струн, а що я ціляю, це не звуки. Доки моє серце не зрозуміє близини та не відчує краси, доти я не можу назовні відчувати на інструменті. Тому я не смію рушити рукою по інструментах... Дозволь мені, вчителю, ще короткий рік, а тоді пізнаєш, що я та як умію!

Вень із Ченя вчився ще рік. Як минув рік, приступив до учителя Сяня одного гарного ранку, коли риж довкола цвив і пах. Учитель спитав ученика Веня:

— А що з твоєю ґітарою?

А музика Вень відповів:

— За такий тяжкий довгий час проби я дійшов до щирої правди. Ось моя ґітара, а ти заявився про мій талант!

А саме в той час усміхалася весела провесна. Музика Вень торкнув струну шань (молодість). Нараз подув свіжий легіт, а з цвітів, ростин і дерев чудово повисли вже достиглі овочі та багаті плоди. Як їх пожовтила осінь, прийшов до Сяня музика Вень удруге та вдарив у струну джіє (спадання). Тепер подув теплий вітер, гори й левади пожовкли, цвіти й овочі втратили свій чар, під деревами, наче шовк, шелестіло опавше листя. Коли так минув рік, музика Вень торкнувся струни майже невидним пальцем. І зараз дихнув холодний вітер, гори й доли покрив ненадійно іней, мороз і сніг, ріки й озера перемінилися в лід. Коли гостра зима вишкірила свої чорні зуби, торкнув чудотворець Вень струну джі (жар). Зявилося жарке сонце та стало гріти, а полеві сверщки на огрітих стебелинках відповідали музиці своєю піснею. Колиж одушевлений музика вдарив у струну ґунь і її стони злучив зі звуками пятьох інших струн, заколихалися над щасливою землею шовкові цвіти, плили сині хмариночки, опустилася срібна роса, заджуркотіли нові джерела, а попри стежки зачервонілися блискучі коралі.

Учитель Сянь на доказ пошани та подиву вдарив пальцем правої руки у своє високе чоло, злійняв із ніг ходаки та підкинув ними вгору, прискочив до Веня та викликнув святочно:

— Чарівна, сину, твоя гра... Навіть славний учитель Куань на своїй чародійній лютні, ні чародій Дзев-Єн на своїй гірській сурмі не зуміли би ліпше та краще. Тепер знаю, що в країні непобідного змія нема від тебе більшого й ліпшого мистця!

—o—

2. ДВА СЕРЦЯ.

У місті Чав жили в згоді два приятелі й сусіди: Ґунь-Ґу та трохи старший від його Ці-Джінь. Ростом і лицем були один до одного подібні наче близнюки. Одного й того самого дня поженилися, того самого дня жінки привели їм синів на світ і того самого дня і захоріли. Їх жінки прикликали славного лікаря Ге-Люана, чи не вилічив би їх чоловіків. За три дні вилічив Ге-Люан їх із недуги.

Зложив їм бажання з нагоди виздоровлення. При сніданні сказав Ге-Люан:

— Недуга, яка вас мучила, прийшла іззовні у ваші печінки, тому я міг побороти її при помочі ліків. Та вас мучить ще інша недуга, з якою ви народилися та яка разом з вами росте. Якби то було, колиб я визволив вас і з тієї недуги та виздоровив вас?

— Скажиш нам, у чому нас біль? — спитали приятелі.

Ге-Люан сказав насамперед сусідови Ґунь-Ґу;

— Ти маєш сильну волю, одначе діяльність слабу. Не хибує тобі добрих постанов і рішень, зате хибує тобі сміливости виконати їх. Воля твоя добра, одначе слаба.

Потім сказав Ці-Джіневи:

— Навпаки, Ці-Джіне, твоя воля слаба, зате діяльність сильна. Ти мало думаєш. Тому то вам обом треба здорові рівномірности. Це рівновага душі. Без тієї рівноваги оба ви мусите колись пропасти!

— Добре! Одначе вчителю, як дійдемо до тієї розумної рівноваги? — спитав здивований Ґунь-Ґу і Ці-Джінь.

— Дуже легко. Я переміню вам серце. Це коротка і легка робота. Успіх буде напевно!

Приятелі сказали згідно:

— Дуже добре. Ми годимося. Роби, що знаєш!

Ге-Люан підсунув зараз обом чашу якогось зеленого плину. Вони попадали наче від грому. Зломив їх сон, що тревав три білі дні та три чорні ночі. Ге-Люан розпоров їм груди, виняв обом серця та попереставляв. У грудній клітці Ґунь-Ґу стало битися серце відважного досі Ці-Джіня, а в грудях Ці-Джіня живо забилося серце слабої волі Ґунь-Ґу. Лікар Ге-Люан напоїв тепер сплячих водою з сімох життедайних джерел з полониии Квенлюск. Приятелі цілі та здорові пробудилися з глибокого сну. Була повна рівновага. Виздоровлені сусіди розпрощалися з лікарем-чудотворцем, обдарували його боґатими дарунками та врадувані вернулися до своїх хат.

Одначе таке виздоровлення змінило й їх напрям. Ґунь-Ґу пішов у Ці-Джіневу хату, а Ці-Джінь простісенько в Ґунь-Ґууву хату. Оба змінили господарство, жінку й синів. Жінки не пізнали своїх нових чоловіків, а сини дивно гляділи на нових батьків. Зчинилася буча, зчіпилися руками й зубами жінки й діти. Тепер настали бійки й незгода. Обі жінки умовилися та пішли до лікаря Ге-Люана. Він сказав їм:

— Це серце, що вас любило, притягало до себе та злучилося було з вами, змінило своє місце. Вираз є інший, одначе серце те саме. Не хвилюйтеся. Застукайте до срця вашого нового чолвіка, а почуєте голос, який і передше говорив з вами. Підіждіт трохи, щоби переконатися про це.

Схвильовані та збентежені жінки зрозуміли, що вчинив чудотворець-лікар Ге-Люан. Підіждали й переконалися, що Ге-Люан говорив правду. Обі родини жили щасливо сто пятьдесять літ.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

З МОЇХ ЗВЯЗКІВ З КОМУНІСТАМИ.

Березневе рішення Ради Амбасадорів 1923 р. впало як грім з ясного неба на рештки Української Галицької Армії, що знаходилася в Чехії. Воно блискавкою рознеслося між робітничими сотнями, стрілецтвом, старшинами й студентами. Кожний відчував велике пригноблення, бо для багатьох пропала надія повороту на рідну землю.

Коли всі потрохи очуняли, зачали радити. Одні збиралися їхати до Галичини, другі на Велику Україну, інші знову на Литву, а хто мав якесь заняття, думав позістати в Чехії.

Хотяй я мав заняття в фабриці, то всеж таки забажав разом з іншими поїхати на Україну, бо думав, що працювати між своїми є багато приємніше ніж між чужинцями. Тимбільше, що я думав, що молодій Українській Державі потрібно як найбільше фахових робітників та ще з вищими фаховими школами, котрих у нас майже не було.

Будучи в Празі, зайшов я до Радянського Заступництва, щоби дістати чим скорше дозвіл на виїзд на Україну. Вже на самім початку я дуже здивувався, коли почув там запит від Жида російською мовою: „А што вам нада, таваріщ?" „Хотів би виїхати на Україну" — відповідаю.

„Ето нада падать вапрос в Харьков, а кагда прийдьот разрешеніе, будетє маглі паехать в Рассею" — сказав він. „На Україну хочу їхати", замітив я. „Да ето безразлічно, ето всьо равно", відповів Жид, а потім повів розмову якоюсь українсько-жидівською гутіркою. От, думаю собі, маєш представників Самостійної Радянської України!

Я подав „вапрос" в трох примірниках, залучаючи три знимки. Та „разрешенія" не було, бо мого „вапросу" до Харкова не посилали.

Виїжджаючи з Чехії в осени 1925 року, я знову поступив довідатися, що є з моїм „разрешеніем". Тоді то „таваріщ" виняв моє прохання зі столика й звернув мені дві знимки, а одну задержав з паперами.

Не тільки я, але багато наших стрільців, котрі не мали охоти, або не могли, вертатися до Польщі, подали прохання про дозвіл на виїзд на Україну, бо Чехи заявили нам, що „Табор Йозефів" і всі робітничі відділи будуть розвязані.

Замісць дозволу на виїзд на Україну большевики призначили потайно стрільця Брикалу, щоби слідив і доносив їм про „благонадьожність" тих, котрі подали прохання, або мали охоту виїхати на Україну.

Одної днини стрільці підглянули, що наш шпигун-доносчик щось собі пильно записує до записника. Стрільцям це було підозрілим, бо наш шпигун пару разів їздив з Берна до Праги. Томуто забрали його записник, у котрім побачили, що він всі посортовані на 1) членів, 2) симпатиків і 3) ненадійних.

Після цього стрільці змовилися й так всипали доносчикови, що він утік з бараків у Берні аж до Праги, але там його большевики не приняли й він опинився в Галичині.

Переглядаючи записник, я завважив, що я зачислений між симпатиків, хотяй я, фабричний робітник, був дійсним членом чеської комуністичної партії. Я подумав собі: „Коли тепер так поступають, то щож то буде, як ми заїдемо на Україну? Там чекісти слідитимуть уже за пятами!"

Кожний фабричний робітник належав до якоїсь партії, бо на випадок страйку чи безробіття він побирає від партії таку підмогу, яку оплачував, коли працював.

З початку я думав, що Радянська Українська Республика є всеж таки українською, а влада в ній є в руках робітників і селян. Відтак наочно переконався, що ніде ніякого заступництва Української Радянської Республики нема, а є лише „Россія", як за царя Миколи. Я бачив, що Москва тільки змінила свою барву, з білої на червону, але відношення до України не змінила, та що тому нема Самостійної Радянської України, а є Україна — кольонія Москви.

Літом 1923 р. виїхали до Москви відпоручники чеського робітництва, себто чеської комуністичної партії, а то робітничі посли Шмераль, Соучек, Штерн і два інші, котрих назвища я забув.

По своїм приїзді з Москви вони здали звіт зі своєї поїздки. Тоді Шмераль сказав: „Як ми, робітники, боролися проти цісаря Франца Йосифа й царя Миколи, так мусимо тепер боротися й проти Леніна. За знесення панщини робітники й селяни боролися сотки літ, а на сьогоднішнє державне невільництво ніякий свідомий робітник ані селянин добровільно не згодиться. Як довголітній провідник робітництва, буду завсіди проти рабства й неволі, яка би вона не була: капіталістична чи комуністична. Так як цісар держав мене в тюрмі, таксамо держав би мене в тюрмі й Ленін, бо я не признаю ніякої диктатури й насильства".

По тім справозданню виязалася була довга дискусія, котра привела до розколу третьої з черги сильної комуністичної партії на два відлами, а то комуністів інтернаціоналістів і чеських комуністів.

Щось подібного діється тепер з комуністами в Америці. Комуністична партія Америки розколюється вже на третій відлам. Вже й комуністи Америки не годяться з політикою московської диктатури. Тільки оці наші галицькі „підкомісарчуки" далі обороняють диктатуру Москви, а з нею й поневолення України.

Тепер на Західній Україні підготовляється національна революція, під яку комуністи залюбки підшиваються. Революційний дух охоплює чимраз ширші круги населення, чого доказом є все нові шибениці, на яких ляцькі кати вішають національно свідоміших селян і робітників. На Західній Україні іде революція під стягом національним і московські прихвостні тут при нічому. Українські комуністи на Західній Україні так якби для нашого народу не істнували. Вони тільки намагаються розбивати народне життя так, як це роблять і тут в Америці. Я був з ними і пізнав добре їх Юдину роботу.

Василь Кацюбий,
Ню Йорк, Н. Й.

ЗАВВАГИ ЩОДО НАДХОДЯЧОЇ КОНВЕНЦІЇ У. Н. С.

По відділах нашого Союза йде рух за вибори делегатів на конвенцію. Думаю, що більшість членів розуміє, що то таке конвенція та які користи можуть бути з неї, коли зїдуться кількасот представників відділів, які холоднокровно засядуть до нарад над добром своєї славної організації. Важне, щоб кождий делегат зрозумів своє завдання щодо нашої організації. Наш Союз не є якась партія, але є поважною фінансовою інституцією, де тисячі членів обезпечилися від нещастя. В такій організації не повинні знаходитись такі члени, які підривають організацію, обкидають болотом її екзекутиву, а цілу справу Союза представляють неправдиво. Тим способом такі члени, свідомо чи несвідомо, стають на услугах наших ворогів, які змагають до того, щоб знищити все те, що створив український робітник для себе та для свого грядучого покоління. Ті вороги хочуть знищити всі ті організації, яких вони не можуть захопити в свої руки. Тими нищителями є червоні крикуни на чолі з п. Питляром.

Я певний, що наше свідоме членство зрозуміло, до чого оті Питлярі прямують, попавши до екзекутиви У. Н. С. Вони прийшли туди не на те, щоб віддати свої сили на користь організації, але навпаки, вони, де лише могли, оплюгавлювали все Союзове та все українське.

Отжеж щоб це не повторялося, щоб ми не гаяли дарemно час та енергію на непотрібну боротьбу з московськими попихачами, треба, щоби кождий відділ післав делегатом на конвенцію щирого Союзовця й Українця, котрий сповнить свої завдання як слід, котрий своїм словом причиниться до того, щоби в нашім Союзі запанував спокій. До головного уряду щоб вибрали людей без червоного зафарблення, які з посвятою працювалиб для дальшого розвою нашого Батька Союза.

Конвенція коштує нас около $40,000. Це велика сума, але коли цих грошей вжиється на те, щоби всі члени були задоволені й щоб зміна в організації наступила для поліпшення й дальшого розвою, то ці витрати виплатяться вдесятеро. Треба, щоб кождий делегат знав, який спадає на нього обовязок, і що конвенція не є на те, щоб лише приїхати подивитись на людей, але на те, щоб своїм голосом причинитись до дальшого розвою Союза. Коли прийде вибір головних урядників, то застановитися треба над тим, чи вибирати до уряду большевиків-горлачів, чи тих, що вміють працювати щиро й солідно на добро організації.

Також щодо винагороди секретарям за їх працю, то хто був або є секретарем відділу, той знає, яка то „приємна" праця, коли секретар нераз мусить ходити за членами, щоби позбирати розмет до каси У. Н. С., бо секретар має на час вислати. Я є за те, щоби бодай секретарям була відповідна за їх працю нагорода. Делегати, від вас це залежить!

Н. Давискиба,
член відділу 238 У. Н. С.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний член Бр. св. Петра і Павла, від. 383 У. Н. Союза в Бріджпорт, Па., складаю сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $50, котрі мені стали у великій помочі в теперішній моїй слабости. Також щиро дякую місцевим урядникам за їх труд. Заклинаю тих Українців, що ще не є членами У. Н. Союза, щоби негайно ними ставали.

Іван Буката.

—o—

Я, нижче підписаний член У. Н. Союза, від. 140, Бр. св. Арх. Михаїла, складаю сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені з фонду запомогового $50, котрі мені стали помічю в теперішнім моїм нещастю.

Михайло Терлецький.

—o—

Я, нижче підписаний член У. Н. Союза, відділ 282, складаю щиру подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені з фонду запомогового $50, котрі в сей критичний час справді є великою помічю для мене. Також дякую товаришам і урядникам 282 відділу за їх труд.

Олекса Шкляренко.

—o—

Я, нижче підписана членицця Бр. св. Георгія, від. 135 У. Н. Союза в Смок Рон, Па., складаю щиру подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені, бідній вдові, запомоги з фонду запомогового в сумі $25.

Катерина Мащак.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 19 лютого, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі, 847 Норт Френклін ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо маємо важні справи до полагодження, як також буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союза. Як минувшого мітінгу так і цього будеться виписувати аплікації на виміну грамот на нові. Пригадується тим членам, котрі хотять виміняти свої старі грамоти на нові вартісні, хай принесуть свої старі грамоти на мітінг. — Р. Карбівник, предс.; П. Семків, кас.; Ілько Савчин, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам оТв. ім. Князя Данила, від. 356, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 18 лютого, в годині 7-ій ввечір, в домі Громади під ч. 3322 Н. Лавренс ул. Проситься усіх членів явитися на цей мітінг в означений час, бо є багато важних справ до полагодження. Довгуючих членів проситься прибути і по змозі вирівнати свої залеглі вкладки, бо коли цего не виконають, будуть суспендовані Довгуючий член без огляду чи має чим заплатити вкладку чи ні, повинен явитись на цей мітінг, бо після ухвали річного мітінгу, довгуючий член коли не явиться на третій мітінг, то секретар має право такого члена суспендувати. — Іван оСрока, предс.; Яким Шкрібенець, кас.; Олекса Діорка, секр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 28, повідомляє усіх своїх членів, що звичайний мітінг відбудеться 19 лютого, зараз по Сл. оБжій, в гали парафіяльній. Проситься членів прибути на час, бо буде вибір делегата на конвенцію і інші справи до полагодження. Довгуючі члени най прибудуть і вирівнають залеглий довг, бо інакше поступиться після статута. Хто хоче виміняти свої старі грамоти на нові, хай прийдуть на мітінг, бо буде пояснення виміни грамот. — Ст. Куцик, предс.; Ол.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

СЕЙНТ ЛУІС, МО.

Зі свята на край.

Дня 11. грудня відбулося Листопадове Свято. В цей день о. П. Корсуновський відправив в українській православній церкві панахиду за поляглих борців. По панахиді о. П. Корсуновський виголосив відповідну проповідь, у якій пояснив значіння й велич Першого Листопада в історії Західної України.

Свято відкрив громадянин Михайло Паращак, котрий сказав до присутних кілька слів, які вони на довший час затримають у своїх серцях. Потім наш найстарший громадянин, Михайло Петрівський, говорив про боротьбу й життя на Україні. Його бесіду вкрито гучними оплесками. Закінчуючи свою промову, п. Петрівський закликав до збірки на інвалідів.

Хоч які тяжкі часи, то всеж кожний дав по змозі на призначену ціль.

Головний реферат виголосив д-р Микола Клим. Шановний бесідник переповів ціле життя нашого народу й накреслив, до чого Україна стремить та якими дорогами український нарід має йти, щоб осягнути свою ціль. Для успіху свята багато попрацювали наш національний хор та парохія під проводом о. П. Корсуновського. Хор гарним співом гарно звеличив свято. Треба згадати, що й наші шкільні діти по-писалися всі добре, як у співах так і в деклямаціях.

Жертви зложили: Братство Успення Пресвітої Діви Марії $10; Сестриство „Любов", від. 373 У. Н. С., $5; Братство св. Володимира, від. 179, $10; М. Кульчицький $5; М. Бартіш і М. Тильович по $2; по $1: В. Білик, М. Федина, О. Ґрамотський, М. Слонський, І. Гетлан, Ю. Василюка, М. Паращак, І. Любчин, о. П. Корсуновський, М. Єзуско, В. Лоґуш, Текля Лесів, П. Лесів, д-р М. Клим, В. Щупляк, М. Петрівський, О. Пюркевич, П. Чулик, І. Добромільський, Анна Савіцька; по 50 ц.: Вікторія Лоґуш, Текля Квасна, В. Петришин, Параня Щупляк, Е. Марцінковський, М. Круховський, В. Ґолдак, В. Кокуруз, М. Чулик, Й. Хлопак, П. Ґолдак, П. Лесик, Д. Ялечко, С. Левицький, І. Онуфрей, Анна Ґрамотська, Евгенія Федина; по 25 ц.: Марія Галів, М. Войтусишин, Ю. Микуляк, П. Литвицький, С. Литвицький, Катерина Зелінська; дрібними датками 30 ц. — Разом зібрано $65.30. — За відтягненням розходів по влаштуванню свята вислано на інвалідів через Обеднання $62.75.

Комітет Свята.

—o—

БАБИЛОН, Н. Й.

На інвалідів.

Підчас Листопадового Свята слідуючі особи зложили жертви на інвалідів: І. Осарчук, М. Левик, Д. Мазур, Т. Скоробогатий, І. Петровський, О. Холевка, Т. Ґловацький, А. Ґловацький, С. Кипіда, І. Литвин, Г. Пікула, С. Бемко, С. Бемко, Анна Кипіда, Анна Ратушна, Н. Лендвер, Катерина Кипіда, Марія Петровська, пані Цимбаліста, Михайлина Бемко, Евдокія Левик, Н. Н. по $1; Т. Заверуха, Е. Калитан, Анна Осарчук, Анна Ґловацька, Марія Горичун, Марґарета Литвин, Анна Головацька по 50 ц. — Дрібними жертвами $6.10. — Разом зібрано $31.60. — Розхід $5. — Осталося $26.60, котрі вислано через Обеднання на призначену ціль.

о. П. Дмитрик.

Злобний.

— Мужу, купи мені щось на руку, або на шию, або на палець...

— Ага, кусник мила?

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

„Український Інститут" витає американські діячки.

В неділю, дня 29. січня, тутешня українська молодіж, зорганізована в товаристві „Український Інститут", гостила в себе паню Г. Джонс, предсідницю американської організації „Дочки Американської Революції", а з нею коло 15 інших визначних діячок цеї організації, а далі Міс Едну Варель, котра походить з родини Бети Рос, спорудниці американського прапора, та паню Н. Г. Кесіс, предсідницю Американського Легіону.

Аранжери цього приняття, як також члени цеї організації, заздалегідь приготовились до приняття таких визначних гостей, прибираючи відступлену їм на ту ціль салю Українсько-Американських Горожан, — українськими вишивками, килимами й іншими подібними виробами. Комітет, як також зібрана чисельно молодіж, були вбрані в українські строї.

Гостям представлено, що все те, що вони бачать, є здобутки українського народу.

При скромнім приняттю заговорила дуже щиро до зібраних пані Джонс, згадуючи про патріотичних батьків американського народа, котрі своїм пожертвуванням вибороли Америці свободу. Вона ставила їх як примір для Українців та взивала нашу молодіж, щоби вона шанувала й плекала традиції своїх батьків та всіми способами старалася допомогти Україні визволитись. А коли вони так будуть поступати, то, казала шановна бесідниця, це буде запорукою, що вони будуть добрими горожанами Америки. Забирали також слово й інші бесідники з української сторони, котрі коротко передали історію українського народа, його теперішне поневолення та змагання цілого українського народу до самостійности. Настрій і цілий перехід цих сходин був такий щирий, що здавалося, що всі зібрані, а між ними і шановні гості, майже однаково думають, що їх всіх вяже однакова справа, та що вони в дійсности готові помогти нашій справі. У вільних перервах панна Оля Грицей відограла на пяні українські композиції. Шановні гості так були захоплені красою народніх строїв і того, що бачили, що не могли надивуватись, як може такий великий нарід, як український, з такою гарною історією і культурою, бути поневоленим. А щоби доказати, як вони серіозно ставляться до цеї справи, про котру перший раз нині дізналися, заявили, що вони доложать усіх можливих заходів, щоби справа українського народу дісталася до щирших і впливових кругів американського народа.

Зокрема пані Джонс заявила, що безпроволочно віднесеться до централі своєї організації у Вашинґтоні, котра матиме там у половині квітня свій конґрес, щоби там дали місце двом делеґатам з нашого Інституту, котрі могли би передати конґресови все те, що їх болить.

Це, на вигляд маленьке свято, може мати велике значіння, бо започаткувало зближення нашої молоді з впливовою американською організацією, яка відграє значну ролю в американськім життю. Тому треба попирати таку організацію як „Український Інститут".

Напрям і ціль цього молодого товариства, як розвиток української культури, збирання молодіжи в кружки, плекання української пісні, музики, народніх виборів, знання української історії, дає нам запоруку, що ми всі не тільки повинні акцію цеї ідейної молодіжи попирати, але таки стати її членами та допомагати в розвою цеї організації.

Організаторкою, теперішньою головою цеї організації, є пані Валентина Качмарська, котра зааранжувала ці сходини. Це жінка з вищою освітою, котра працювала довгі роки в американській організації „Поміч суспільности" і мала наґоду запізнатися з впливовими Американцями та пізнати їх систему провадження подібних організацій.

Не від річи буде згадати, що на цьому приняттю явились репортери тутешніх американських часописів, котрі відтак подали знимку гостей і вістку про збори, називаючи цю організацію „Американсько-Український Інститут Сітізенів".

М. Стоколоса.

—o—

АМСТЕРДАМ, Н. И.

На допомогу Українській Виставі.

Коли розпочато збірку на Українську Виставу в Шікаґо, громада наша зрозуміла як слід потребу помочи виставі. Вибрано комітет, котрий віднісся до всіх товариств з просьбою виасиґнувати з кас жертви на Виставу.

Жертви зложили: по $10: Бр. св. О. Николая, Укр. Амер. Гор. Клюб; по $5: Тов. ім. І. Франка, від. 266 У. Н. Союза, Сестр. Пр. Діви Марії, Тов. ім. Т. Шевченка, від. 107 У. Р. Союза; по $1: П. Дворянин, А. Базарніцька, Ст. Комаринський, Л. Беловець, Т. Сюрко; П. Лемішка 50 центів.

Наше сестрицтво дало жертву з каси і врадило приготовити вечеру на дохід Вистави.

Сестриці зложили все потрібне до вечері і приготовили її на неділю, 22. січня. в домі Укр. Ам. Гор. Клюбу. Клюб відступив місце безплатно. На вечеру зійшлось поважне число гостей, де всі разом як одна рідня повечеряли, забавилися спільно, а сестриці мали $20.00 доходу, який у цілости дали на Виставу.

Бачимо, що наше жіноцтво свідоме свого національного обовязку і не жалує праці і пожертви на добру справу.

Молодий Клюб Українських Танцюристів святкував 28 січня свій ювилей. Влаштовано вечеру, з якої чистий дохід в сумі $5.00 відступлено на Українську Виставу. Цей примір гідний наслідування. До цього Клюбу належать самі молоді школярі, котрі ще не працюють, а до своєї каси складають по 5 центів місячно. Для них $5 це велика жертва, але видно, що в їх молодих серцях є любов до свого народа й вони вже замолоду зачинають привикати до жертв на українську справу.

Громада Амстердам, хоч дуже мала числом і хоч переживає тяжкі часи депресії, як і всі інші, всеж таки старається по можности сповнити свої обовязки і в тих тяжких часах.

В Амстердамі зібрано на Українську Виставу досі $65.50.

Т. Сюрко, секр. Комітету.

Також мусить вийти.

Панотець говорить проповідь дуже довго і доґматично. Всі люди повиходили з церкви, щоби не вснути. Остався тільки паламар, який приступає до панотця, наставляє йому церковні ключі і каже:

— Єгомосць, як скінчите, то замкніть церкву, бо я таксамо мушу вийти...

ВІДДАНИЙ ХЛІБ.

(З життя).

Був в селі юнак хороший;
Він так запивався,
Що ніхто з ним в пиятиці
Ні раз не зрівнався...
Надоїла пиятика
Батькови старому;
Ледачий син щораз більше
Не тримався дому.
Журивсь батько, як прогнати
Непрошене лихо,
І поради в людей добрих
Він шукає тихо.
Нищком люди дають раду,
Що годі чекати,
А завчасу добру жінку
Треба пошукати.
„Таки правда", старий каже,
„Жінка — там родина...
Якби вона вже не було,
Приговкають сина.
„Тільки штука оженити!
Хто пяницю хоче?
Пияка лиш висмівають,
Кождий плює в очи".
„Не журіться! З вашим сином
Ще так зле не буде,
Тільки вишліть з старостами,
Хай йде межи люди"...
Так старому добрі люди
Додали охоти.
Як до дому лиш вернувся,
Взявся до роботи.
Сватає він свого сина,
Щоб лиш оженити...
Та синови не щаститься
В старости ходити.
Де він тільки не загостить,
Приймуть по старому,
Ще й гарбуза йому вложать,
Щоб заніс до дому.
Син побачив, що не жарти,
Щастя він не має,
Став журитись, що з гарбузом
До дому вертає...
Так женився щось рік цілий,
Обридло ходити.
Подумав він: „Попробую,
Перестану пити.
„Може котра зійде з глузду
Тай помякне трошки;
Як та штука не поможе,
Піду до ворожки".
— — — — — — — — —
Минув тиждень, минув місяць;
Син добре газдує:
І в дома ночує.
Не йде в коршму запиватись
Старий з втіхи молодіє,
Йому обіцяє:
Щоб лиш тільки одружився,
Все віддасть, що має.
Блискавкою пішла вістка
Ну, і чудо сталось:
До подружа дівчат много
Як стій назбиралось.
Одна стане, заговорить,
Друга пожартує,
Третя моргне, а четверта
То і поцілує.
Синок тільки підсміхаєсь:
От пора женитись,
Док не точиться ще слинка
Горівки напитись...
Як подумав, так зробив він:
Не ждав перебору;
Взяв багату — ще й худібку
Приґнав на обору.
Також батько усе віддав
Та ще справив шубу...
От багатим син газдою
Став — на цілу губу!
Ну, як ґазда, то і ґазда,
Нема що казати,
Пора гонор поміж люди
Якийсь показати.
А той гонор тільки в коршмі
Кождий здобуває:
Як напється, мов безрога,
То й честь забуває...
Зате Мошко числить гроші,
Часом поборгує;
Як прийдеться віддавати,
Він подубельтує...
Так синок почав до коршми
З гонором ходити.
Бракло грошей — він худібку
Почав виводити.
То до Мошка, то на торг знов,
Де тільки порадо,
Та все грошей пиякови
Тому бракувало...
Раз вернувсь додому пяний
Тай почав сваритись;
Жінка слово відізвалась,
Він до неї битись.
Батько в злости аж міниться,
Жде, що з того буде;
Жінка знову відізвалась,
А він жінку в груди!
Крикнув батько тай до сина,
За руки лапає;
Він кричить, до жінки рветься,
Батько не пускає.
От синок тоді до батька;
Ловить за чуприну,
Звалив, тягне до порога...
„Схаменися, сину!
„Памятай, що ти діждешся
Від дітей такого:
Будуть тебе за чуприну
Тягнути старого":
Протверезивсь синок пяний,
Зараз вийшов з хати;
Соромився перед батьком
До віч йому стати.
— — — — — — — — —
Хто на світі зробить добре,
Скоро забуваєсь;
А лихого — то й до смерти
Часом памятаєсь.
Небагато літ уплило
І старий минувся,
Син в пиянстві закохався,
Про старість забувся...
Вже до праці не був здатним,
Годі ґаздувати...
От на старість став він більше
Глуздів набирати.
Подружив дітей, як люди,
Поділив по своєму;
Старшому він дав найбільше,
Ще й вженив до дому.
А звичайно, син від батька
Почав приклад брати:
Збайдужців до господарства,
Став про коршму дбати.
Прийшов пяний раз в ночи він
Тай наробив сварки;
Крикнув батько — син до нього
Та давай за барки!
Тай на землю грим! старого,
Злапав за чуприну,
Тягне його на подвіря,
Батько: „А гов, сину!
„Чи ти уже з глузду зсунувсь,
Що тягнеш старого?
Я лиш тільки до порога
Тягнув батька свого".
„Ге-ге!"... пяний син регочесь
По своїй побіді.
„Ти не думай, що я був десь
В дурних на обіді!
„Таж ти знаєш, що до твого
Вчинку ще бракує...
От з процентом хліб відданий!"
Синок репетує.
„Ти лиш тягнув до порога
За чуприну тата,
А я тебе аж на двір геть,
Щоб це була страта"...
— — — — — — — — —
Колись так воно бувало,
І тепер буває:
Всяке лихо лиш з пиянства
Завше виростає.
Бо хто кого у чім скривдить,
Хліб відданий буде:
Як хто мірить іншим людям,
Так відмірять люди.

М. Костишин.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний член від. 345 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $50, котрі мені стали великою помічю в моїм нещастю, бо машина покалічила мені дуже руку. Також дякую урядникам відділу за їх труд.

Іван Давидів.

—o—

Я, нижче підписана, дякую головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені допомоги з фонду допомогового в сумі $25, котрі у теперішнім тяжкім часі стали мені і моїй родині великою помічю.

Також дякую відділовим урядникам за їх труд.

Катерина Данильчак,
членкиця 218 від. У. Н. С.,
Кемпбел, О.

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН З СЕЛА СТІБНО И КРАЯНІВ З ПЕРЕМИСЬКОГО ПОВІТУ.

На днях прийшов до нас лист з села Стібно, повіт Перемишль, Західня Україна, підписаний нашими братами, селянами і священиком, в якім просять нас допомоги на докінчення будови **Захоронки для нашої молоді.**

Настали вріднім краю важкі часи. Нашу молодь виривають нам від нашого народа й від нашої церкви. Виховують її у ворожій нам школі. І тому треба її ратувати. А це можна зробити у своїй рідній Захоронці.

Ми вже заложили Комітет, щоби зібрати таку допомогу. І віримо, що на таке національне діло зложать жертви не тільки односельчани, але й краяни з перемиського повіту і всі щирі Українці.

За Уряд: **Панько Малецький,** предс.; **Михайло Мулик,** секр.; **Теодор Малецький,** касієр; контрольори: **Теодор Салук** і **Петро Свинчак.**

Жертви просимо слати на таку адресу:

Michael Moolick
337 Waverly Ave., Newark, N. J.

Іполіт Омельський.

ЄДНАЙМОСЬ!

Єднаймось, сини України,
єднаймось в гадці і в чут-
[ті,
Бо єдність це велика сила,
не лиш тіла, а й душі.
Єднатись нам пора велика:
зближаєсь волі й слави
[час;
Щоб єдних, сильних в дану
[хвилю
й до діл готових застав
[нас.

Хай дух свободи і зичливість
до української справи
Зеднають вірних синів сили
пірвати волі кайдани.
Тоді всміхнеться Україна,
прибита лихом від віків,
И засяє давнім своїм бле-
[ском
золотоверхий наш Київ!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН МОЖНОВЛАДЕЦЬ ДЖУНҐЛІВ.

(69)

В останній день лицарі Богуна значно перемогли лицарів Німру. Вже було видно, що всі змагання виграють лицарі Богуна, а не лицарі Ґобреда. Ранком, як звичайно кождого дня, Богун їхав на чолі своїх лицарів перед льожами лицарів Німру. Перед льожею Ґобреда він мав спинитися для звичайного привитання. Тут Богун знову довго й уперто дивився на княжну Ґвінальду, поки привитав князя Ґобреда. Це вже була велика зневага князеви і його дочці.

Нарешті Богун звернувся до Ґобреда: „Князю Ґобреде з Німру"! — заговорив він задиркуватим голосом. — „Мої хоробрі лицарі вже багато перемогли твоїх. Усім тепер видно, що вони переможуть. Я хочу зробити з тобою умову". „Кажи, в чім річ?" — відповів спокійно князь Ґобред. „Коли ми переможемо, то зможемо взяти те, що призначене переможцям. Але я нічого не хотів би брати від лицарів Німру, коли ти згодишся, щоб твоя донька стала моєю княгинею. Тоді я накажу програти змагання для твоїх лицарів!"

Це обурило Ґобреда й він зпочатку увесь побілів, а потім кров прилинула до його облича. „Твої слова це для мене тяжка образа! Ти думаєш, що моя донька, княжна Ґобред, виставлена на продаж? Ти думаєш, що гонор лицарів Німру дозволить їм торгуватися й купувати собі перемогу? Йди до своїх лицарів і починай з ними змагання проти нас, поки я не покликав слуг нагнати тебе геть від моєї льожі!" На це Богун відповів: „Отсе твоя відповідь? Так памятай: ми беремо пять дівчат, а твою доньку силою!"

З тими словами Богун поспішно відїхав геть від льожі Ґобреда. Того дня змагання зі сторони лицарів Німру мав почати Джімі Блейк. Він був приготований до бою мечем і списою. Після того, як сурмачі засурмили до бою, Джімі Блейк поїхав разом з іншими лицарями Німру салютувати князеви Ґобредови. Те саме робили лицарі-противники перед льожею князя Богуна. Блейк, салютуючи князеви, уважно дивився в очі княжни Ґвінальди.